

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/43/2015
Identifikačné číslo spisu: 2013200611
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:2013200611.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa: Q. L., bytom O., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. septembra 2014, č.k. 43Sd/98/2013-38, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22. septembra 2014, č.k. 43Sd/98/2013-38, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie číslo XY zo dňa 29. mája 2013, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 55% a nezmenili sa skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho výšku.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona s celkovou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55%. K zhodnému záveru dospeli posudkoví lekári pobočky i ústredia Sociálnej poisťovne vo svojich posudkoch z 15.05.2013, 03.07.2013 a 10.09.2013. Krajský súd skonštatoval, že posudkoví lekári hodnotili zdravotný stav a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na základe odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia, ich posudky považoval za dostatočne podložené nálezmi, bez nejasností a vnútorných rozporov. Dospel k záveru, že ani nálezy z vyšetrení, predložené navrhovateľom, nepreukazujú iný ako posudkami konštatovaný zdravotný stav. Rozhodnutie odporkyne preto podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie. Namietal, že posudkoví lekári

neprihliadli na nové lekárske nálezy, ktoré podľa jeho názoru preukazujú, že jeho zdravotný stav sa výrazne zhoršil. Žiadal, aby mu bol priznaný invalidný dôchodok v plnej výške vzhľadom na jeho závažný zdravotný stav a zlú finančnú situáciu.

Odporkyňa odvolanie navrhovateľa nepovažovala za opodstatnené, lebo rozsah zdravotného poškodenia navrhovateľa bol dostatočne ozrejmený príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia a ich posudky sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebolo preukázané zhoršenie zdravotného stavu v takom rozsahu, ktorý by odôvodnil určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o žiadosti navrhovateľa na zvýšenie invalidného dôchodku.

V konaní o žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku z 03. mája 2013 posudkoví lekári po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a dostupnej zdravotnej dokumentácie, ako i navrhovateľom predložených lekárske správ a nálezov z odborných vyšetrení, konštatovali, že navrhovateľ je od 01.01.2010 invalidný s 55% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre bolesti driekovej časti chrbtice po operácii medzistavcovej platničky a iné pridružené ochorenia. V roku 1986 bol operovaný pre aortálnu chlopňovú chybu a odvtedy je sledovaný kardiológom. V lekárskom náleze z kontrolného kardiologického vyšetrenia sa konštatuje, že funkcia srdca je v norme, podľa ECHOKG vyšetrenia a funkčného štádia ide len o pokles výkonu pri stredne ťažkom zaťažení - NYHA II. Pri neurologickom vyšetrení sú prítomné neurotické zvýšené reflexy na dolných končatinách, nepostaví sa a nezaťažuje ľavú dolnú končatinu, k čomu však nie je objektívny korelát. Neopodstatnene používa pri chôdzi nemecké barly, ktoré si sám zakúpil. V popredí jeho ťažkostí je zlé psychické spracovávanie subjektívnych ťažkostí, zlý psychický stav sa premieta do bolestí chrbtice. Navrhovateľ bol už v roku 1993 vyšetrený psychiatrom, naďalej však psychiatra nenavštevoval a neliečil sa. Ďalšie psychiatrické vyšetrenie absolvoval 15.11.2010, bol nastavený na liečbu, ktorú dobral, ale odvtedy už u psychiatra nebol a t. č. sa nelieči. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkoví lekári ustálili stav po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek podľa kapitoly XV., oddiel E, položka 4, písm. b/, prílohy č. 4 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%, t. j. na hornej hranici percentuálneho rozpätia. Tomuto záveru neodporovali ani lekárske nálezy predložené navrhovateľom v priebehu konania. Vzhľadom na ostatné zdravotné postihnutia (navrhovateľ je liečený pre kongenitálnu aortálnu stenózu, somatomornú neurotickú poruchu, neurasténiu) zvýšili v súlade s § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10%, na celkových 55%.

Navrhovateľ sa domáhal uznania viac ako 70% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z dôvodu, že jeho zdravotný stav sa výrazne zhoršil.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných

zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Pre posúdenie nároku na zvýšenie invalidného dôchodku je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Podľa všeobecného posudkového hľadiska, uvedeného v kapitole XV., oddiel E, prílohy č. 4 zákona, sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti určí podľa priebehu, aktivity a funkčných porúch chrbtice, potvrdených rtg. diagnostikou chrbtice.

Podľa všeobecného posudkového hľadiska, uvedeného v kapitole IX., oddiel A (srdcové choroby) percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klasifikácie NYHA. U navrhovateľa je pri srdcovom ochorení potvrdený stupeň ochorenia NYHA II., čo zodpovedá tiež percentuálnej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 - 45%.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že sa zaoberali aj posúdením schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť a dospeli k záveru, že navrhovateľ môže vykonávať prácu v prostredí bez nadmernej fyzickej námahy, je schopný vykonávať ľahkú pomocnú prácu na skrátenej úväzok.

Obmedzenie schopnosti, resp. zákaz výkonu len niektorých prác pri zachovaní schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo vhodnom pracovnom zaradení v zmysle zákona nie je dôvodom pre zvýšenie určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Medzi závermi posudkov, znaleckým posudkom a odbornými lekáorskými nálezmi neboli zistené rozpory a o odbornej úrovni posudkov posudkových lekárov nemal dôvod pochybovať ani odvolací súd. Ani z kópií lekáorských správ z obdobia rokov 2013 a 2014 nevyplýva, že by po poslednom posúdení posudkovým lekárom došlo k ďalšiemu dlhodobému zhoršeniu jeho zdravotného stavu (s predpokladom trvania aspoň jedného roka) oproti stavu, ktorý vzali do úvahy posudkoví lekári.

Odvolací súd tu považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ má navrhovateľ odporúčanú aj psychiatrickú liečbu a túto nedodržiava, takým konaním sa môže v ďalšom konaní sám zbaviť možnosti preukázať zhoršenie jeho zdravotného stavu.

Finančná tieseň nie je podľa zákona dôvodom pre vznik nároku na invalidný dôchodok, resp. jeho zvýšenie, preto na túto námietku odvolací súd nemohol prihliadať.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že u navrhovateľa zatiaľ nie sú splnené podmienky pre vyššiu ako 55% mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, rozhodnutie odporkyne považoval za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.